

Rehberlik ve Araştırma Merkezi (RAM)

2022

Rehberlik ve Araştırma Merkezi (RAM) Nedir?

Çocuğunuzla ilgili özel eğitim (zihinsel yetersizlik, otizm, görme kaybı, işitme kaybı, bedensel yetersizlik vb.) veya rehberlik ve psikolojik danışmanlık konularında yardıma ihtiyaç duyulduğunda başvurulabilecek Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ücretsiz destek veren kurumlardır.

Rehberlik ve Araştırma merkezlerinde, Rehberlik ve Psikolojik Danışma ve Özel Eğitim Hizmetleri bölümleri bulunur.

Özel Eğitim Bölümü; Gelişimsel geriliği olan ya da olmasından şüphe duyulan çocuklar ile özel yetenekli olduğu düşünülen bireylerin inceleme ve değerlendirme işlemlerinin yapıldığı bölümdür. Özel gereksinimi olan (zihinsel yetersizlik, otizm, görme kaybı, işitme kaybı, bedensel yetersizlik, özel öğrenme güçlüğü, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu, özel yetenekli gibi) okul çağı çocukları için, okullarda uygun eğitsel hizmetin sağlanması konusunda da destek vermektedir.

RAM'a kimler başvuru yapabilir?

Anne, baba, kanuni sorumluluğunu üstlenmiş kişi (vasi, koruyucu aile ya da Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bağlı kurum temsilcisi) incelenmek üzere birey için Ram'a başvuru yapılabilir.

RAM'a nasıl başvuru yapılmaktadır?

RAM'a ilk müracaatlarda velinin/vasinin bizzat randevu başvurusu ya da okulun yazılı başvurusu (Eğitsel Değerlendirme İsteği Formu) ile RAM'larda RAMDEVU sistemi üzerinden randevu verilir.

Şayet birey 18 yaşından büyükse ve zihinsel bir yetersizliği bulunmuyorsa kendi başvurusu ile randevu verilir.

RAM'larda yapılacak yeniden incelemeler için RAMDEVU sisteminden veli/birey kendisi randevu alabilir. Bununla birlikte okulun yazılı başvurusu (Bireysel Gelişim Raporu) ya da velinin/vasinin bizzat başvurusu ile RAM'larda randevu verilebilir.

- Eğitsel değerlendirme ve tanılama için RAM'a müracaatlarda gerekli evraklar nelerdir?
-
- Bireyin/velisinin ya da okulun yazılı başvurusu,
- Okula/kuruma kayıtlı öğrenciler için ilk incelemede "Eğitsel Değerlendirme Formu",yeniden incelemelerde ise "Bireysel Gelişim Raporu"
- Destek eğitim ile ilgili müracaatlarda birey 18 yaşından küçükse ÇÖZGER "Çocuklar için Özel Gereksinim Raporu",erişkinler için ise "Engelli Sağlık Kurulu Raporu"
- Birey ve velinin kimlik fotokopisi(ilk başvuru ve kimlikte değişiklik olması durumunda)
- Vasi tayin edilmiş ise; Mahkeme kararı, vasi belgesi ya da nüfus kayıt örneği belgelerinden birisi,
- Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezlerine devam eden bireylere ait; dönem sonu bireysel performans değerlendirme formu ve aylık performans kayıt tablosu gerekmektedir.

RAM'larda eğitsel değerlendirme ve tanılama süreci nasıl işler?

- Bireyin eğitsel değerlendirme ve tanılaması RAM'larda oluşturulan Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu tarafından nesnel, standart testler ve bireyin özelliklerine uygun ölçme araçlarıyla yapılır. "Tanılamada; bireyin Engelli Sağlık Kurulu Raporu ile zihinsel, fiziksel, ruhsal, sosyal gelişim özellikleri ve akademik disiplin alanlarındaki yeterlilikleri, eğitim performansı, ihtiyacı, eğitim hizmetlerinden yararlanma süresi ve Bireysel Gelişim Raporu dikkate alınır."
- Eğitsel değerlendirme ve tanılama işlemleri okula/kuruma kayıtlı öğrenciler için okulun/kurumun bulunduğu bölgedeki RAM tarafından; herhangi bir okula/kuruma kayıtlı olmayanlar için ise ikamet adresinin bulunduğu bölgedeki RAM tarafından yapılır.
- İncelenmek üzere RAM'a başvuruda bulunan bireyin velisi ile veli görüşmesi yapılarak bireye uzman tarafından uluslararası geçerlilik ve güvenilirliği kanıtlanmış standart zeka testi uygulanır. Özel eğitim uzmanı zeka testi tamamlanmış bireyin performansını alır. Uzmanlar tarafından yapılan zeka testi ve alınan performans sonucu bireye Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu kararıyla eğitsel tanı konulur.

- Özel Eğitim Değerlendirme Kurulunca incelemesi yapılan bireyler hakkında verilen karar; MEBBİS sistemine girildikten sonra değerlendirme kurulu başkanı tarafından sistem üzerinden onaylanır. Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Başkanı tarafından onaya sunulan dosyalar RAM müdürü tarafından incelenerek sistem üzerinden onaylanır. Eğitsel değerlendirme ve tanılama amacıyla yapılacak başvurular Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu tarafından inceleme tarihinden itibaren 30 iş günü içinde karara bağlanır.
- Eğitsel değerlendirme ve tanılama sonucunda özel eğitim ihtiyacı olduğu tespit edilen bireyler, Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu düzenlenerek uygun eğitim ortamına ve özel eğitim hizmetine yönlendirilirler.

RAM'ların özel eğitim gereksinimi olan öğrenciler için yönlendirme yaptığı eğitim ortamları nelerdir?

Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim, özel eğitim sınıfı, özel eğitim okulu, evde eğitim, hastanede eğitim erken çocukluk dönemi eğitimi ve yaygın eğitim kurumları (Halk Eğitim Merkezi) için yönlendirme yapılacak öğrencilere Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu tarafından rapor düzenlenir.

Eğitsel değerlendirme ve tanılama, uygun eğitim ortamı için raporu düzenlenmiş bireyin tüm gelişim alanlarındaki özellikleri ve akademik disiplin alanlarındaki yeterlilikleri ile eğitim ihtiyaçları birlikte değerlendirilerek eğitimin her tür ve kademesindeki (anaokulu, anasınıfından-ilkokula, ilkokuldan-ortaokula, ortaokuldan-liseye) geçişlerde yapılır. Ayrıca bireylerin eğitim performansı ve eğitim ihtiyaçları doğrultusunda veli ya da okulun yazılı talebi üzerine gerektiğinde tekrarlanır.

Özel eğitim ihtiyacı olan bireyler için her tür ve kademedeki okullarda/kurumlarda gerekli tedbirler alınır. Bu hizmetlerin yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) 0-36 aylık çocuklar için erken çocukluk dönemi hizmetleri, ailenin bilgilendirilmesini ve desteklenmesini de içerecek şekilde yürütülür.

b) 36 ayını tamamlayan özel eğitim ihtiyacı olan çocuklar için okul öncesi eğitim zorunludur. Çocukların gelişimi ve özellikleri dikkate alınarak okul öncesinde eğitim süresi bir yıl daha uzatılabilir.

c) Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin eğitimlerini kaynaştırma/bütünleştirme uygulamalarıyla sürdürmeleri esas olmakla birlikte özel eğitim okulları da açılabilir.

ç) İlkokulu tamamlayamayan ve ilkokul çağı dışına çıkan çocuklar tamamlama programlarında eğitimlerini sürdürürler.

d) Ortaokulu tamamlayamayan ve mecburi ilköğretim çağı dışına çıkan bireyler Açık Öğretim Ortaokulunda, ortaöğretime devam edemeyen özel eğitim ihtiyacı olan bireyler ise Açık Öğretim Liselerinde eğitimlerini sürdürürler.

e) Örgün eğitim okullarından/kurumlarından doğrudan yararlanamayacak öğrencilerin uzaktan eğitimle dersleri takip edebilmeleri için Bakanlığın ilgili birimlerince teknolojik destek de dâhil gerekli tedbirler alınır.

f) Zorunlu öğrenimlerini tamamlayan veya zorunlu öğrenim çağı dışına çıkan özel eğitim ihtiyacı olan bireyler yaygın eğitim kurumlarında sunulan hizmetlerden yararlanır.

g) Bakanlıkça düzenlenen merkezi sistem sınavları ile protokolle yapılan sınavlarda RAM Modülü üzerinden durumlarını belgelendiren öğrenciler için gerekli tedbirler alınır.

ğ) Özel yetenekli bireylerden okul öncesi ve ilkokulda olanlar için kayıtlı bulundukları okullarda, ortaokul ve liselerde olanlar için ise Bilim ve Sanat Merkezleri (BİLSEM) ile eğitim bölgelerindeki yetenek atölyelerinde hafta içi ve/veya hafta sonu destek eğitim hizmetleri verilir.

Destek Eğitimi Nedir?

Sağlık kurulu raporuyla yetersizliği olduğu tespit edilen ve özel eğitim değerlendirme kurulu kararı ile destek eğitim programlarından yararlanması uygun görülen bireylere verilen eğitimidir.

Bakanlığın destek eğitim hizmetleri için uyguladığı 7 farklı destek eğitim programı bulunmaktadır. Bireyin sağlık kurulu raporu alıp rehberlik ve araştırma merkezinde tanınması yapıldıktan sonra destek eğitim hizmetlerinden faydalanabilmesi için bu programlara uygun bir Eğitsel Tanısı bulunması gerekmektedir. Bu programların dışında kalan tanılara da destek eğitim hizmeti verilememektedir. Bu programlar;

- Bedensel Yetersizliği Olan Bireyler için Destek Eğitimi Programı
- Dil ve Konuşma Bozukluğu Olan Bireyler için Destek Eğitim Programı
- Görme Yetersizliği Olan Bireyler için Destek Eğitim Programı
- İşitme Yetersizliği Olan Bireyler için Destek Eğitim Programı
- Öğrenme Güçlüğü Olan Bireyler için Destek Eğitim Programı
- Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Bireyler için Destek Eğitim Programı
- Zihinsel Yetersizliği Olan Bireyler için Destek Eğitim Programı

Destek eğitimden yararlanması istenen bireyler için nasıl bir yol izlenir?

- Destek eğitim için yapılacak müracaatlarda incelemeyi yapan uzman, 18 yaş altı bireyler için "ÇÖZGER", 18 yaş ve üstü bireyler için "Engelli Sağlık Kurulu Raporu"nun (sürekli/süreli) aslını ya da raporu düzenleyen hastane veya noter tarafından tasdiklenmiş suretini görerek belgenin fotokopisine, "Aslı tarafımdan görülmüştür." notunu düşer; raporun aslı veliye verilir, fotokopisi saklanır.
- İbraz edilen sağlık kurulu raporu ile Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu tarafından destek eğitim almasına karar verilen öğrenciler için en fazla bir yıllık eğitim planı hazırlanır ve destek eğitim raporu düzenlenir. Süresi biten planlar ihtiyaç hâlinde yenilenebilir.
- Tüm bu koşulların gerçekleştiği durumlarda birey istediği bir özel eğitim kurumundan (özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi) ücretsiz destek eğitimi alır. Bu destek eğitim Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu tarafından bireysel olarak da önerilebilir bireysel ve grup olarak da önerilebilir. Bireysel destek eğitim alan bir birey bu kurumlardan ayda 8 saat destek eğitim alır. Bireysel ve Grup eğitimini alan bireyler ise ayda toplam 12 saat eğitim alırlar.
- Birey sağlık kurulu raporundaki engel türü ve Rehberlik ve Araştırma Merkezi Kararına göre birden fazla yetersizliğe sahip ise birden fazla destek eğitim programından faydalanabilir. Fakat bu verilecek olan eğitim saatini değiştirmemektedir.

RAM'da konulan tanı ve alınan yerleştirme kararlarına nasıl itiraz edilir?

a) Veli, eğitsel değerlendirme ve tanılama ya da yerleştirme kararlarına, kararın kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren otuz iş günü içinde itiraz edebilir.

b) Yerleştirme kararı verilen okul yönetimi, öğrencilerin okula kayıt tarihinden itibaren en az otuz iş günü izleme süreci sonunda öğrenciyle ilgili eğitsel değerlendirme ve tanılama ya da yerleştirme kararına itiraz edebilir.

c) İl veya ilçe özel eğitim hizmetleri kuruluna yapılacak itirazlar, itirazın kurula ulaştığı günden itibaren en geç otuz iş günü içerisinde sonuçlandırılır.

Yönlendirme kararına yapılan itirazlarda Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu tanı değişikliği gerekmediği durumlarda kendisi karar verebilir. Tanı değişikliği gerekiyorsa ilgili RAM'a gönderir. Eğitsel tanı veya destek eğitim raporuna yapılan itiraz durumunda ise RAM'a gönderir. Yeniden inceleme ve değerlendirmede farklı uzmanın değerlendirmesine ve farklı testlerin de kullanılmasına dikkat edilir. Bu inceleme sürecinde, görüşlerine başvurulmak amacıyla yönetmelik hükmü doğrultusunda veli, sınıf öğretmeni ve diğer uzmanların kurula davet edilmesine özen gösterilir. Sonuç veliye, okula ve RAM'a yazılı olarak bildirilir.

**GÜMÜŞHANE REHBERLİK VE
ARAŞTIRMA MERKEZİ**

**ADRES: İNÖNÜ MAHALLESİ AYDIN
DOĞAN KÜME EVLER NO: 32/3
MERKEZ / GÜMÜŞHANE**

**Telefon : 0 (456) 213 43 47
Faks : 0 (456) 213 25 73
E-posta : 254496@meb.k12.tr**

@gumushaneram

gumushaneram

İŞİMİZ GÜCÜMÜZ İNSAN